

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1926

ΑΡΙΘ 40

ΤΙ ΔΙΑΚΥΒΕΥΕΤΑΙ

Ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπαναφέρωμεν τὸν λόγον εἰς τὰ πολιτικά πράγματα τῆς χώρας, ἔχι διὰ νὰ «κάμωμεν πολιτικὴν»—ἴνα μεταχειρισθῶμεν τὴν κοινόλεκτον φράσιν,—, διότι ἡ «Ἐκκλησία», ὄργανον τῶν θρησκευτικῶν, τῶν ἠθικῶν καὶ τῶν πνευματικῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν σκοπῶν, δὲν πολιτικολογεῖ, κατὰ τὴν συνήθη τῆς λέξεως ἐκδοχὴν. Ἄπτεται μόνον τῶν πολιτικῶν ζητημάτων, ἐφ' ὅσον ταῦτα θίγουν τὸν κύκλον καὶ τοὺς ὑπερτέρους τῆς Ἐκκλησίας σκοπούς, διότι ἔχει πρὸς τοῦτο καθήκον ἀπέναντι τοῦ ποιμνίου τῆς. Κατὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος πρὸς τὰ κατὰ τὰς ἡμέρας ταῦτας τελούμενα περὶ τὸ ἐπὶ τάπητος πολιτικὸν ζήτημα.

Διότι περὶ τούτου ἀκριβῶς πρόκειται. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς δικτατορίας ἐπαγγελία: ἐδόθησαν περὶ ταχείας ἐπανόδου τῆς χώρας εἰς τὴν πολιτικὴν ὁμαλότητα,—πρὸς τοῦτο, ἄλλως τε, καὶ ἐκεῖνη κατελύθη, καὶ τὰ λεγόμενα δημοκρατικὰ τάγματα διελύθησαν— ἐνῶ δ' ὁ λαὸς ἐφέρετο πρὸς τὰς ἐκλογὰς πλήρης ἀνακουφίσεως ἐν τῆς μακροχρονίου ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας καὶ ἐὺελπις διὰ τὴν προσδοκωμένην ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας, παρέστημεν, καὶ παριστάμεθα ἀκόμη, μάρτυρες πολιτικῆς διχοστασίας, τεινούσης νὰ διαωνίση τὰς ἐξαντλητικὰς δοκιμασίας καὶ νὰ ἐξανεμίση τὰς πρὸς μικρὸν ὑποφανεῖσας ἐλπίδας. Δυστυχῶς οἱ πολιτικοὶ ἠγέται ἤρχισαν πάλιν τὰς διχογνωμίας των, αἵτινες, ἀποδειχθεῖσαι μάλιστα θεμελιώδεις κατὰ τὴν προχριστινὴν ἐν τῷ προεδρικῷ μεγάρῳ σύσκεψιν αὐτῶν, οὐδὲν τὸ καλὸν προσωινίζονται διὰ τὴν αὔριον. Καὶ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, εἰ μὴ ὅτι ὁ τοσοῦτον ταλαιπωρηθεὶς λαὸς ἡμῶν δὲν πέπτωται νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν.

Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐκτάκτως τραγικόν. Διὰ μίαν ἔτι φορὰν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ὁμόνοια εἶνε παμμέγιστον κτήμα τῶν λαῶν, καὶ διὰ τοῦτο διὰ μεγίστων κτᾶται

θυσίῶν. Ἀλλὰ δὲν νομίζουσιν οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Χώρας, ὅτι οὐ μόνον αἱ μέγισται αὐταὶ θυσίαι ἤδη ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ δύσμοιρος ἑλληνικὸς λαὸς ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ ἐδοκιμάσθη ὑπὲρ ἑ. δύναται; Ἡ Ἐκκλησία, δυναμένη νὰ εὕρισκῃται εἰς ἀμεσωτέραν πρὸς τὸν λαὸν ἐπαφὴν καὶ νὰ ᾧ ακουστῇ τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐλπίδας του, εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ κόσμος δι' ἡσυχίαν καὶ τάξιν μετὰ τοὺς δεκαετίαι συνεχεῖς ἀτομικοὺς καὶ κοινωνικοὺς καὶ πολιτικοὺς κλονισμοὺς καὶ ὅτι, ἀπαυδήσας πλέον νὰ ἀκούῃ τὰς ἀρχαίας καὶ ἀνατροπὰς, ἀπεχθάνεται τοὺς ἐρήμην μὲν αὐτοῦ, ἐν ὀνόματι δ' αὐτοῦ ἕλωις αὐθαιρέτως διαθέτοντας τὰ κοινά. Τοιοῦτων δὲ οὐσῶν τῶν ἐφέσεων καὶ τῶν ροπῶν τοῦ λαοῦ, κατὰ τίνα λόγον πρέπει τὰ πράγματα τῆς χώρας νὰ συνταράσσωνται ἐπ' ἄπειρον, διότι οὕτω ἀρέσκει εἰς τοὺς ἀξιοῦντας νὰ δίδωσιν εἰς τὰ τῆς κοινῆς πάντων πατρίδος τὰς κατευθύνσεις τῆς ἰσῆας ἑαυτῶν ἐκλογῆς;

Ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη ἐν τῷ χειρισμῷ αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολιτικῶν δεόν νὰ μὴ ἀποβάλλῃ τὸν ἐπιστημονικὸν αὐτῆς χαρακτήρα καὶ νὰ μὴ ἀστοχῇ τοῦ προορισμοῦ τῆς. Τὸ κύδερνᾶν δὲν ἰσοῦται πρὸς τὸ ποιεῖν ἀπλῶς ἐλιγμὸς καθ' ἀπλῆς ἰδιοτροπίας τοῦ ἰδίου θυμικοῦ ἐν τῷ ὠκεανῷ τῆς ζωῆς τῶν λαῶν. Πολιτεύεσθαι σημαίνει ἐξασφαλίζειν τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ κατὰ τὸν ἀριστον τρόπον καὶ διὰ τῆς ἀρίστης ὁδοῦ καὶ μεθόδου. Οἱ πολιτικοὶ ἠγέτορες διακινδύνουσι εἰς τὰς χεῖρας των αὐτὴν τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ, τὴν σήμερον αὐτοῦ καὶ τὴν αὔριον. Ἐν ὀνόματι αὐτοῦ φθηγόμενοι καὶ ἀποφαινόμενοι, ὑπὲρ αὐτοῦ ἀξιοῦντες νὰ κοπιᾶσωσι, ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ διατεινόμενοι ὅτι τάσσονται, τοὺς πόθους αὐτοῦ καὶ τὰς σκέψεις καυχόμενοι ὅτι ἐρμηνεύουσι, δὲν νομίζουσιν ὅτι ἄντικρυς πρὸς πάντα ταῦτα ἀντιστρατεύονται καὶ ἐν διαρκεί ἄντιφάσει εὕρισκονται καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τὰ πράγματα, ἐφ' ὅσον διαωνίζουσι τὰς διχοστασίας, φυγαδεύουσι τὴν σύμπνοιαν καὶ διακρατοῦσι τὴν πολιτι-

κὴν ἀκαταστασίαν, ἥτις εἶνε καὶ πάσης τῆς λοιπῆς πολυμόρφου ἀταξίας καὶ κακοδαιμονίας ἢ μήτηρ;

Ἐν ὀνόματι τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ λαοῦ, πρὸς ἄμεσον ἀποκατάστασιν τῆς ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἡγνοημένης γαλήνης τοῦ τόπου, τὸν ὅποιον οἱ πάντες ἐξ ἴσου ἀγαπῶμεν, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ὁποίου οἱ πάντες ἀγωνιζόμεθα, ἅς λήξῃ, ἐπὶ τέλους, ἔστω καὶ τὴν ὑστάτην ταύτην στιγμὴν ὁ ἐλεύθερος διχασμὸς μεταξὺ τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΑΧΡΑΝΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Συζητηθέντος τοῦ ζητήματος τούτου ἐν τῇ Δ. Ἱερῷ Συνόδῳ καὶ ἀνατεθείσης εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἡλείας κ. Ἀντώνιον τῆς σχετικῆς μελέτης καὶ εἰσηγήσεως, ὁ κ. Τρεμπέλας ὑπέβαλε δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸ ἔξης, ἀπὸ 19 Ἀπριλοῦ 1926, ὑπόμνημα:

Μετὰ τὰ καὶ προφορικῶς λεχθέντα μετὰ τῆς Α. Σεβ. τοῦ Ἁγίου Ἡλείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταφορᾶς τῶν ἀχραντῶν μυστηρίων εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ παρὸν ὑπόμνημά μοι, φρονῶν, ὅτι καθήκον καὶ ὑποχρέωσις παντὸς θεολογοῦντος εἶνε νὰ εἰσφέρει τὴν ἑαυτοῦ συμβολήν, ἔστω καὶ πενιχροτάτην, εἰς τὴν διαφώτισιν τῶν ἀπασχολούτων τὴν Ἐκκλησίαν ζητημάτων καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς συζητήσεως προπαρασκευὴν τοῦ ἑδάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία θὰ στηρίξῃ ἀκολουθῶν ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ δὲν τίθεται ζήτημα περὶ τοῦ ἄν πρέπει νὰ κολασθῶσιν ὠρισμέναι κατάχρησις ἀσεβῶς ὑπεισδύσασαι. Ἐὰν εὐρέθησάν τινες ἀδιάφοροι πρὸς τὸ καθήκον τῆς λατρευτικῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν οἱ πάντες ὀφείλομεν εἰς τὸ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θ. εὐχαριστίας διὰ τῆς μετουσιώσεως παρεχόμενον ἡμῖν Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου, οὐδεὶς ἀρνεῖται, ὅτι ἡ ἀδιαφορία τῶν αὐτῶν τυγχάνει κατὰ πάντα λόγον ἀξιοκατάκριτος καὶ κολάσιμος. Οὐδὲ θὰ ἔκρινέ τις ἄκαιρον καὶ ἄσκοπον τὸ νὰ συστήσῃ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἢ Ἱ. Σύνοδος εἰς τοὺς ἱερωτάτους Μητροπολίτας, ὅπως λάβωσι φροντίδα, ὥστε καὶ οἱ μικρότεροι τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐνοριακῶν ναῶν προμηθευθῶσιν εἰδικὸν ἀρτοφόριον, ἐκτὸς ἐκείνου ἐν τῷ ὁποίῳ φυλάσσεται ὁ κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην κρατούμενος ἅγιος ἄρτος, ἀρτοφόριον μικρὸν καὶ εὐμετακόμιστον, ἐν τῷ νὰ ἀποτίθεται ὁ πρὸς κοινωνίαν τῶν ἀσθενούντων μεταφερόμενος μαργαρίτης.

Τὸ ἐν προκειμένῳ ζητούμενον εἶναι τοῦτο: Ἐνδείκνυται ἄρα γὰρ ὑπὸ τῶν καιρῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν νὰ ἀξιῶσῃ ἢ Ἱ. Σύνοδος, ὅπως κομίζεται ἢ Κοινωνία εἰς τοὺς ἀσθενεῖς μετ' ἐξωτερικῆς πομπῆς καὶ ἐπισήμως, τοῦ ἱερέως λαμβάνοντος τὸν μαργαρίτην ἐντὸς ποτηρίου μετὰ λαβίδος ἐν αὐτῷ καὶ, ἡγουμένου φανοῦ, διασχίζοντος τὰς ὁδοὺς μετὰ καλύμματος λειτουργικοῦ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἐπι-

τραχηλίου περὶ τὸν τράχηλον, οὕτω δὲ ὑπὸ τὴν θείαν τοῦ κοινοῦ καταλήγοντος εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ πάλιν ἐπὶ τὸν ναὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπανακάμπτοντος;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο χωρεῖ ἀμφισβήτησις βαρὰ, τῶν ἀπ' φρατικῶς εἰς αὐτὸ ἀποκρινομένων ἐχόντων νὰ προβάλωσιν ὑπὲρ τῆς ἐναντῶν ἀπόψεως οὐ μόνον τὴν προξεν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ σημερινῆς ἀνάγκας αὐτῆς.

Α

Ἡ πράξις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

Ἡ κατὰ τὸν μνηθέντα τρόπον μεταφορὰ τῆς θ. κοινωνίας εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἀποτελεῖ προφανῶς συνήθειαν μεταγενεστέραν, ἐπ' οὐδενὸς μὲν κανόνος στηριζομένην, οὐκ οἶδαμεν δὲ ἔαν καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρᾳ οἰασθῆποτε συνοδικῆς ἀποφάσεως. Περὶ τῆς ἀρχαίας πράξεως τῆς Ἐκκλησίας ἔχομεν τὰς ἀκολουθου: ἐνδείξεις καὶ μαρτυρία:

1) Ἦδη Ἰουστίνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς παρέρχει εἰς ἡμᾶς τὴν πληροφορίαν, ὅτι ἐκράτει ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἡ συήθεια νὰ πέμπτηται διὰ τῶν διακόνων καὶ εἰς τοὺς μὴ παρόντας («καὶ τοῖς οὐ παροῦσι διὰ τῶν διακόνων πέμπεται» Α'. Ἀπολογ. κεφ. ξζ'.) ἐν τῇ συναθροίσει καὶ τῇ λειτουργίᾳ πιστοῦς ἢ θεία κοινωνία. Οὐμλεῖ δηλ. περὶ πράξεως συνεχῶς καθ' ἑκάστην Κυριακὴν («τῇ τοῦ ἡλίου ἡμέρᾳ») οὐχὶ δὲ δι' ἐν ἀλλὰ διὰ πολὺ περισσότερα ἄτομα ἐπαναλαμβανομένης. Ἐν μέσῳ τοῦ εἰδωλολατρικοῦ ἐκείνου περιβάλλοντος, τοῦ τοσοῦτον ἐχθρικῶς πρὸς τὸν χριστιανισμὸν διακειμένου, ἐπὶ αὐτοκράτορος μάλιστα πρὸς τὸν ὁποῖον εὐρίσκεται ἡγαγασμένος ὁ Ἰουστίνος ν' ἀπολογηθῇ ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, εἶνε δυνατόν νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἐπισήμως καὶ μετὰ πομπῆς ἐκομίζετο ἢ θεία εὐχαριστία καὶ ἐξετίθετο οὕτω τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας τόσον συχνὰ ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ προεουσίᾳ εἰς τὴν θείαν τῶν εἰδωλολατρῶν; Ἐχομεν οὕτω εἰς χρόνους μόλις διακρινομένους τῶν ἀποστολικῶν μεμαρτυρημένην προξεν τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ἀνεπισήμως καὶ ἀφανῶς μετεφέρετο ἢ θεία Εὐχαριστία καὶ εἰς πιστοὺς ὑγιῶς τὸ σῶμα ἔχοντας.

2) Ὁ Ἀλεξανδρεὺς Διονύσιος ἐπιστέλλων τῷ Φαβίῳ ἀναφέρει γεγονὸς τι, ἱκανὸν νὰ πείσῃ περὶ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας μεσοῦντος τοῦ τρίτου αἰῶνος. Οὐμλεῖ ὁ θεῖος Διονύσιος περὶ γέροντος τινος Σεραπίωνος ὀνομαζομένου, ὅστις διετέλει ὑπὸ ἐπιτίμιον ὡς θύσας τοῖς εἰδώλοις. Οὗτος ἀσθενήσας βιγρέως καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἄφωνος ὢν, τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἀνέλαβεν πῶς καὶ καλέσας παρ' αὐτῷ παῖδά τινα ἐπιμψεν αὐτὸν εἰς τὸν πρεσβύτερον ἐν καιρῷ νυκτὸς ζητῶν τὴν θείαν κοινωνίαν. Ὁ πρεσβύτερος, ἀσθενὴς καὶ οὗτος καὶ μὴ δυνάμενος κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ ἐπιθαναίῳ, ἔδωκεν εἰς τὸ παιδάριον μερὸν ἀπὸ τοῦ Παναγίου Ἄρτου καὶ συνέστησεν εἰς αὐτό, ἵνα καθυγράνῃ ταύτην καὶ ἐγχύσῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ γέροντος. Οὕτω δὲ ποιήσαντος τοῦ παιδαρίου ὀλίγον ἐκεῖνος κατακλιθεὶς, εὐθύς παρέδωκε τοῦ πνεύματος (Εὐσ. Εκκλ. Ἱστορία βιβλίον σι'. κεφ. μδ'). Κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἢ ὀλίγον προγενεστέρους χρόνους

ἔσημειώθη καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης συναφές γεγονός, ἱκανὸν νὰ μαρτυρήσῃ, ὅτι τὸ λαβὼν ὡς ἀνωτέρω χώραν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀλεξανδρείας δὲν ἦτο διὰ τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν οὔτε πρωτοφανές, οὔτε ἀσύνηθες. Εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Ρώμης ἀνευρέθη ἐπιτάφιον ἐπίγραμμα ἀφιερωμένον εἰς τὸν νεαρὸν παῖδα Ταρκίσιον ὅστις κομίζων τὸν Ἄρτον τῆς Εὐχαριστίας εἰς τοὺς ἐν φυλακῇ δεσμίους χριστιανούς καὶ συλληφθεὶς καθ' ὁδὸν ἀπὸ δημῶνους τοῦ εἰδωλολάτρευτος ἑκακοποιήθη ὑπ' αὐτῶν καταπληγθεὶς θανάσιμος, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ δεῖξῃ εἰς αὐτοῦ, τι ἔκρυπτεν ἐν τῷ κόλπῳ του. Καὶ ὁ νεαρός μάρτυς ἐπιμόνος συσφίγγων τοὺς μαργαρίτας τῆς θείας εὐχαριστίας εἰς τὸ στήθος κατώρθωσε νὰ διαφυλάξῃ αὐτοὺς πίσης βεβηλώσεως ἐκ μέρους τῶν εἰδωλολατρῶν, μέχρις οὗ παρατυχὼν χριστιανὸς ἀξιωματικὸς παρέλαβε τὴν ἱερὰν ταύτην παρακαταθήκην ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ψυχορραγοῦντος ἤδη νεαροῦ μάρτυρος, τοῦ εἰς τιμὴν τοῦ Βασιλέως τῶν μαρτύρων τὴν ἑαυτοῦ ζῶν μαρτυρικῶς θυσιάσαντος.

3) Μὴ δὲ εἴπη τις, οὐ αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις ἀποτελοῦσιν ἔκτακτον ἢ ὑπὸ παροδικῆς καὶ ἐφημέρου ἀνάγκης τῆς Ἐκκλησίας ὑπαγορευθέν. Διότι οἱ ἐπακολουθήσαντες τοὺς διωγμοὺς εἰρηνικοὶ αἰῶνες τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζουσι τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πράξιν αὐτῆς κατὰ πάντα σύμφωνον πρὸς τὴν τῶν τριῶν πρώτων αἰῶνων. Μεμνημένης ἐκ πολλοῦ παρουσιάζεται συνθήειά τις, ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν διωγμῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ μετεβασθεῖσα, εἶνε δ' αὕτη τὸ νὰ φυλάττωσιν οἴκοι ἐν εἰδικαῖς θήκαις οἱ χριστιανοὶ ἅγιον ἄρτον, ἐξ οὗ νὰ μεταλαμβάνωσι μόνοι καθ' ἑκάστην ἢ καθ' ὠρισμένης ἑνδιαμέσου μεταξὺ τῶν Κυριακῶν τῆς ἑβδομάδος ἡμέρας. Οὕτω μαρτυρεῖ ὁ Κυριανὸς περὶ γεγονότος τινὸς θαυμασίου, λαβόντος χάριν «ὅτε γινή τις ἀπεπειράθη ἀναξίαις χερσὶ νὰ λάβῃ τὴν θήκην αὐτῆς, ἐν τῇ ὁ τοῖα ὑπῆρχε τὸ ἅγιον τοῦ Κυρίου Σώμα. Τότε «πῦρ αἰφνιδίως ἐξεπέδησεν, ἵνα μὴ τολμήσῃ αὐτὴ νὰ πλησιάσῃ» (κατὰ πιστὴν μετάφρασιν Λατιν. Πατρολ. Τόμ. 4 σελ. 500). Εἰς μεταγενεστέρους τοῦ Κυριανοῦ χρόνους ἔχομεν μαρτυρίας πρῶτον μὲν ἐκ τῆς πρὸς Καισαρίαν τὴν πατρικίαν ἐπιστολῆς τοῦ Μ. Βασίλειου, ἔνθα ἀναφέρεται, ὅτι «ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἕκαστος καὶ τῶν ἐν λαῶν τελούντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔχει κοινωνίαν ἐν τῷ οἴῳ αὐτοῦ καὶ ὅταν βούληται μεταλαμβάνει», ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ διηγήσεώς τινος τοῦ ἀρκετὰ μεταγενεστέρου Ἰωάννου τοῦ Εὐδρατᾶ (κατὰ τὸν βον αἰῶνα), ἐξ ἧς ἐμφαίνεται, ὅτι οἱ ἐν Σελευκείᾳ χριστιανοὶ κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην ἐπρομηθεύοντο καθ' οἶκον ἅγιον Ἄρτον, ὅπως ἔχουν αὐτὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος πρὸς κοινωνίαν. Κατὰ τὴν διήγησιν ταύτην πιστικὸς τις «κατὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας ταύτης ἔλαβε κοινωνίαν τῇ ἁγίᾳ Πέμπτῃ καὶ βαλὼν αὐτὴν ἐν μουζικίῳ ἀπέθετο ἐν τῷ ἰδίῳ ἔρμαρῳ» Ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου χωρίου σαφῶς ἐμφαίνεται, ὅτι τὴν θείαν κοινωνίαν παρελάμβανον ἐν τῷ ναῶ οἱ πιστοὶ παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναποθέτοντες εἰς εἰδικὸν ἀροποφῶρον (μουζικιον) μετέφερον αὐτὴν μόνοι

ἐν τῷ οἴῳ τῶν καὶ μόνοι ἐξ αὐτῆς ἑκάστοτε ἐλάμβανον.

4) Μὴ δὲ φανῇ εἰς τινα ἢ πράξις αὐτῆς τοῦ νὰ λαμβάνωσι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν οἱ πιστοὶ τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ μεταφέρουν αὐτὸν οἴκοι καὶ κοινωνῶσιν αὐτοῦ μόνοι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν ἀπτόμενοι αὐτοῦ, μὴ φανῇ, λέγομεν, ἢ τοιαύτη πράξις ὡς καινὴ τις καὶ παραδόξος. Ὑπάρχει σύμφωνος κατὰ πάντα πρὸς τὴν ἀλλήν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας κρατήσασαν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Πενθέκτης διὰ καινολογίας διατάξεως ἐπισημοποιηθεῖσαν. Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ θείου Κυρίλλου (Μυστ. Κατ. Ε') καὶ ὑπὸ τοῦ 101 κανόνος τῆς Πενθέκτης (τῷ 69) μαρτυρουμένην πράξιν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας οἱ πιστοὶ ἐκοινωνοῦν ἀκριβῶς, καθ' ὃν τρόπον καὶ σήμερον οἱ κληρικοί, μεταλαμβάνοντες κεχωρισμένως τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος καὶ λαμβάνοντες τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῶν χειρῶν σχηματίζοντες αὐτὰς διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς δεξιᾶς παλάμης ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς «εἰς τύπον σταυροῦ». Ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν πιστῶν δι' εὐλάβειαν τάχα καὶ τιμὴν περισσοτέραν πρὸς τὰ θεία δῶρα κατεσκεύαζον δοχεῖά τινα ἐκ χρυσοῦ ἢ ἐξ ὕλης «πρὸς τὴν τοῦ θείου δώρου ὑποδοχὴν» ἐν αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν χειρῶν, ἢ Πενθέκτη, διὰ τοῦ 101 κανόνος αὐτῆς ἀπαγορεύει ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ τοῦτο. Ὁ καθ' εἰκόνα Θεοῦ κτισθεὶς ἄνθρωπος, παρατηρεῖ ἢ Πενθέκτη, καὶ ἀγιαζόμενος τῇ μεθέξει τῆς θείας χάριτος καλεῖται ἀπὸ τὸν θεῖον Ἀπόστολον σῶμα Χριστοῦ καὶ ναὸς Θεοῦ. Πῶς λοιπὸν ἢ ἄψυχος καὶ ὑποχείριος ὕλη τίθεται εἰς ἀνωτέραν ἀπὸ τὴν ἔμψυχον εἰκόνα τοῦ Θεοῦ; Ὁ θέλων λοιπὸν νὰ κοινωνήσῃ ἅ; προσέρχεται, ὁρίζει ἢ ἁγία Σύνοδος, «τὰς χεῖρας σχηματίζων εἰς τύπον σταυροῦ καὶ οὕτω δεχέσθω τὴν κοινωνίαν τῆς χάριτος».

Ἰκανὰ ταῦτα, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τῆς καὶ μετὰ τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος κρατήσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πράξεως τῆς συναφοῦς πρὸς τὸ ἀπασχολοῦν τὴν Ἱ. Σύνοδον ζήτημα. Εἶνε ἤδη καιρὸς νὰ ἐξετάσωμεν, κατὰ πόσον ἢ μετὰ πομπῆς καὶ ἐπισημῶς μεταφορὰ τῆς θείας κοινωνίας εἰς τοὺς ἀσθενούντας ἀναποκρίται καὶ εἰς τὰς σημερινὰς τῆς Ἐκκλησίας ἀνάγκας.

Β

Αἱ σημεριναὶ ἀνάγκαι τῆς Ἐκκλησίας.

1) Θὰ εἴχομεν πρωτίστως νὰ ὑπειθυμίσωμεν ὅτι οἱ σημερινοὶ καιροὶ εἶνε ὅλως διάφοροι τῆς χθές. Οὐ μόνον ἢ πλεονάσασα ἁμαρτία, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσεβές πνεῦμα τὸ ὑπὸ τοῦ Μπολσεβικισμοῦ καὶ τῆς ὑψηλοφροσύνης εἰς πάντα τὰ κέντρα εἰσαχθέν, ἔτι δὲ καὶ αἱ μετὰ τὸν μέγαν πόλεμον ἀνατροπαὶ αἱ ἀναμίσχασαι Ἐβραίου καὶ Ὀθωμανοῦς καὶ πάσης θρησκείας καὶ φρονήματος ὁπαδοῦς μετὰ χριστιανῶν ἐν πάσῃ κεντρικῇ πόλει, συνετέλεσαν ὥστε τὸ ἐν τοῖς ὁδοῖς σήμερον συναντώμενον πλῆθος νὰ μὴ ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ ἄτομα εὐμενῶς διατεθειμένα πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἑτοιμῶς ἔχοντα ἵνα ἐκδηλώσωσι τὴν εὐλάβειαν αὐτῶν πρὸς τὰ χριστιανικὰ μυστήρια. Ὁ διασχίζων τὰς ὁδοὺς μετὰ τὰ ἅγια μυστήρια εἰς χεῖρας ἱερέως ἐν ταῖς κεντρικαῖς τοῦλάχιστον

πόλεσι διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ συναντήσῃ πλείονας τοὺς ἀδιαφόρους καὶ ψυχρῶς—τινάς δὲ καὶ ἀσεβῶς καὶ μετὰ χλεύης—αὐτὸν προσατενίζοντας, παρὰ τοὺς μετ' εὐλαβείας ἀποκαλυπτομένους καὶ σταυροκοπομένους. Ἄρα γε ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία διὰ τῆς πράξεώς της δὲν παρουσιάζει ὡς καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν ἡμῶν τὸ νὰ κατακαλίπτωμεν τὰ ἅγια μυστήρια ἀπὸ τῶν ἀσεβῶν, προφυλάσσοντες αὐτὰ πάσης ἀσεβοῦς καὶ βλασφημίου ἐκ μέρους αὐτῶν ἐκδηλώσεως;

2) Ἡ τοιαύτη ἐν ποιμπῇ μεταφορὰ τῶν ἁγίων μυστηρίων παρὰ τῷ ἀσθενεῖ παρεμβάλλει ἐμπόδια σοβαρὰ εἰς τὸ νὰ συγκατατίθενται οἱ τε συγγενεῖς καὶ αὐτοὶ ὁ ἀσθενῶν εἰς τὴν κατ' οἶκον μετάληψιν. Δημιουργεῖται παρὰ τοῖς γείτοσι καὶ τιεῖς γνωστοῖς τοῦ ἀσθενοῦς σοβαρὸς θόρυβος, προκαλεῖται ἡ περιέργεια τῶν θεομένων τὸν ἱερεῖα μεταφέροντα τὰ μυστήρια παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, περιέργεια ἐνοχλητικωτάτη κινουσα τοὺς παραπορευομένους νὰ ἐρωτήσωσι, τίς ὁ πάσχων, ἀπὸ τί πάσχει καὶ ποία ἡ κατάστασις αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ πάντα συντελοῦν, ὥστε ἴσον ὁ ἀσθενῆς, ὅσον καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νὰ συλλογίζωνται καὶ νὰ ἀναμετρῶσι καλῶς, ἐὰν πρέπη νὰ καλέσωσι τὸν ἱερεῖα.—Θὰ παρεκάλουν εὐλαβῶς αὐτοὺς τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον Σεβασμιωτάτους μοι ἀρχιερεῖς νὰ θέσωσιν ἑαυτοὺς πρὸς στιγμήν εἰς τὴν τοιαύτην θέσιν τοῦ ἀσθενοῦς. Ἀσθενεῖαι ἐλαφραῖ, μᾶλλον ἀδιαθεσίαι, εἶνε πολλάκις ἱκαναὶ νὰ κρατήσωσι τίνα οἰκουροῦντα καὶ εἰς χρόν. ν μακροτέρῳ πως. Ὑποθέσωμεν λοιπὸν, ὅτι ὑπὸ τοιαύτης τινος ἀδιαθεσίας κατακρατηθεῖς ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τῶν ἀρχιερέων τις ἐπιθυμεῖ νὰ κοινωνήσῃ. Ποῖος θόρυβος, ποία ἀνησυχία, ποία ταραχώδης περιέργεια θὰ ἐσημειούτο, ὅταν θὰ ἐθεάτο ὁ ἱερεὺς κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ Ἅγιον ποτήριον, καὶ μεταφέρων αὐτὸ παρὰ τῷ ἀρχιερεῖ διὰ νὰ κοινωνήσῃ οὗτος ὡς ἀσθενῶν ἐξ οὗτοῦ; Καὶ δὲν θὰ προῦπολογίσῃ ἄρα γε τὸν θόρυβον τοῦτον ὁ ἀσθενῶν ἀρχιερεὺς καὶ δὲν θὰ ἀναμετρήσῃ αὐτὸν καὶ δὲν θὰ θεωρήσῃ τοῦτον ὡς ἐμπόδιον ὅπερ σοβαρῶς θὰ ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψει;—Ὁ εὐσεβῶς ὑπογεγραμμένος, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς συνεχεῖς ἀσθενείας καὶ θανάτους συγγενῶν συντυχῶν, καὶ αὐτὸς οὗτος ὡς μέλος τοῦ περιβάλλοντος τῶν ἀσθενούντων καὶ ἀποθνησκόντων ἑδοξίμασ: τὰς δυσκολίας ταύτας, τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἢ ἐπίσημος μεταφορὰ τῶν μυστηρίων παρὰ τοῖς ἀσθενέσιν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίας ἀνιλήψεως ἰββεβαίωθη περὶ τῆς ἀνακουφίσεως, ἧς προεκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀσθενέσιν, ὅταν ἀθορήβως καὶ ἀνευ ποιμπῆς ἐκομίζετο αὐτοῖς ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

3) Ἀλλὰ καὶ ψυχολογικῶς ἀντενδείκνυται ἡ τοιαύτη μεταφορὰ τῶν ἁγίων μυστηρίων παρὰ τοῖς ἀσθενέσιν. Ὁ ἱερεὺς δὲν εἰσέρχεται παρ' αὐτοῖς ὡς ἐπισκέπτης, δυναμῶς ν' ἀπευθύνη λόγους παραγορίας, ἐνισχύσεως, μετανοίας πρὸς αὐτοὺς καὶ μετ' ὅλην ἰλαρὰν νὰ μεταδώσῃ εἰς αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἄρτου τῆς ζωῆς καὶ τὴν χριστιανικὴν ἐλπίδα. Εἰσέρχεται σιωπηλός, κεκαλυμμένος, σκυθρωπός, προσφέρων ἐν μυστηριώδει σιωπῇ τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἡ ἐμφάνισις εἶνε ὁμολογουμένως ἐπιβλητικὴ, ἀλλὰ καὶ

τρομερὰ δι' ἓνα ἀσθενῆ, ὅστις εὐκόλως δύναται τὰ πάντα νὰ παρεξηγήσῃ ἐν στιγμῇ, καθ' ἣν ἀπὸ ὅλους ἀναμένει λόγους ἐλπίδος καὶ ἐνισχύσεως.

4) Ὑπάρχουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ περιβάλλον τοῦ ἀσθενοῦς ἀποκορῶει ὀλοτελῶς τὴν τοιαύτην προσέλευσιν τοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Μία τῶν περιπτώσεων τούτων εἶνε, ὅταν ὁ ἀσθενῆς εὐρίσκειται ἐν κλινικῇ μετ' ἄλλων ἀσθενῶν, ὅποτε ὁ ἔχων τὴν κλινικὴν ταύτην ἰατρὸς δὲν θὰ συγκατατίθετο κατ' οὐδένα λόγον νὰ κομισθῇ μετὰ ποιμπῆς ἢ θείας Εὐχαριστίας εἰς ἀσθενῆ του τινος, οὐ μόνον διὰ τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν τυχὸν αὐτῇ θὰ προεκάλει εἰς τοὺς λοιποὺς ἀσθενεῖς, θεατὰς μιᾶς τόσον κατ' ἀνθρώπον σκυθρωπῆς εἰκόνας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φόρημα, τὸ ὁποῖον τυχὸν οἱ παραπορευόμενοι θὰ ἐσχημάτιζον περὶ τῆς κλινικῆς, ὅτι ἐκ τῶν εἰς αὐτὴν ἐισερχομένων πολλοὶ ἀποθνήσκουσι. Καὶ βεβαίως αἱ ἀπόψεις αὗται οὐδεὶς θὰ ἀρνηθῇ, ὅτι κατακυριεύουσι σήμερον πάντων σχεδὸν τῶν εἰς κλινικὰς ἐργαζομένων ἰατρῶν, ὅσονδήποτε ἀβάσιμοι καὶ ἂν ἤθελον ἐλεγχθῆ ὑπὸ τῆς βαθυτέρας σκέψεως.

Ταῦτα θέτοντες εὐλαβῶς ὑπ' ὄψει τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὑπομνήσωμεν ἐν τέλει, ὅτι τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας ἀποτελεῖ κατ' ἔξοχὴν μυστήριον θείας συγκαταβάσεως. Δὲν ἐμφανίζεται ἐν τῷ ποτηρίῳ ὁ Κύριος περιβεβλημένος τὴν δόξαν τῆς Θεότητος, διότι τίς θὰ ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν τράπεζαν Αὐτοῦ; Οὐδὲ ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ εἶδος τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ αἵματος, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ προσέφευρον εἰς τὸν Πατέρα Αὐτοῦ. Ἐμφανίζεται συγκαταβίων πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ὑπὸ τὰ εἶδη τροφῆς συνηθεστάτης εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ ταπεινοῦται καθημερῶς ἐνώπιον ἡμῶν παρασκευάζων εἰς ἡμᾶς ἐξ ἑαυτοῦ ὑπὸ τοσοῦτον ταπεινὰ εἶδη τράπεζαν σωτηρίας καὶ ζωῆς. Τὴν θείαν Εὐχαριστίαν λοιπὸν ἂς ἀφήσωμεν μυστήριον θείας συγκαταβάσεως. Ἄς μὴ θελήσωμεν ζητοῦντες νὰ περιβάλωμεν αὐτὸ μετὰ ἐπισημοδότητος καὶ δόξης, νὰ ἀπομακρύνωμεν τοὺς ἀσθενούντας καὶ ἐπὶ κλίνης ἀπ' αὐτοῦ, ἀποστεροῦντες τούτους τῆς γλυκείας παραγορίας τὴν ὁποίαν ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν παρέχει ὁ Κύριος Ἄσφαλῶς ἢ συνεχῆς θεία κοινωνία διὰ τοὺς ἐκ τῶν πιστῶν χρονίως πάσχοντας ἢ ὀπωδηῖποτε παρατεταμένως πως νοσοῦντας θὰ καταστῇ ἀνεφικτος, καθ' ἣν στιγμὴν θὰ θελήσωμεν νὰ καθιερώσωμεν ἐν τῇ πράξει καθεστῶς, τὸ ὁποῖον δὲν μαρτυρεῖται ὑπὸ τῆς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικῆς πράξεως καὶ τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἐν τῇ σήμερον ἐκκλησιαστικῇ πράξει θ' ἀποδειχθῇ εἰς πάσας τὰς περιστάσεις ἐφαρμόσιμον. Ἐν τούτοις εὐλαβῶς ὑποβάλλων τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ ταπεινὰ σεβάσματά μου καὶ κατασπαζόμενος τὰς δεξιὰς τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἁγίων ἀρχιερέων.

Διατελῶ τῆς Ἐκκλησίας τέκνον εὐπειθές

Η. ΤΡΕΜΠΕΛΛΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερο- μηνία	Εὐαγγ. Κυριακῶν	Απόστ. Κυριακῶν	Ἑορτή	Ἦχοι
3	Κυρ. Β' Λουκᾶ	Κυριακή ΙΕ'	Δ'	Πλ. β'
10	Γ' »	» ΙΖ'	Ε'	Βαρύς
17	Δ' »	» Ἀγ. Πατέρων	Ζ'	Πλ. δ'
24	Ἀγ. Πατέρων Σ' Λουκᾶ	» ΙΗ'	Ζ'	α'
31	Ε' »	» ΙΘ'	Η'	β'

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ ἀφοπλισμός.

Πολύ μελαγχολικά εἶνε τὰ σχόλια, τὰ ὅποια δια-
τυπώνει ὁ τέως πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας κ. Λούδ
Τζῶρτζς περὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Λαμβάνων ἀφορμὴν
ἐκ τῶν ἐπανελημμένων ἀναβολῶν τῆς πρὸς συζήτη-
σιν αὐτοῦ διεθνούς συνελεύσεως, καὶ ἀποδίδων αὐτὰς
εἰς τὴν ἐξακολουθοῦσαν μεταξὺ τῶν ἔθνῶν δυσπ-
στίαν, φρονεῖ, ὅτι αἱ συνεχεῖς αὐταὶ ἀναβολαὶ εἰς τὸ ἀντί-
θετον τοῦ ἐπιδιωκομένου θὰ συντελέσωσιν, ἤτοι εἰς τὴν
ἐν τῷ μεταξὺ ἀνάπτυξιν τεραστίων ἐξηκοημμένων ἐφε-
δρεῶν, χάρις εἰς τὰς ὁποίας θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ παρά-
ταξις στρατιῶν, ἐν ἐνδεχομένῃ περιστάσει, καὶ τὰρ ὑ-
περβολικῶς καὶ μεγαλειώτερον ἢ κατὰ τὸν τελευταῖον πολε-
μον. Ἐφήμερον, λοιπόν, χαρακτηρίζει τὴν σημερινὴν
εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην, τὰ δὲ σύμφωνα καὶ τὰς συνθή-
κας τοῦ «μαυσαλείου τῆς Γενεύης» «νεκρὸν σωματο-
φύλακα τῆς εἰρήνης». Αἱ ἀκέφεις αὐταὶ τοῦ μεγάλου
πολιτικοῦ θὰ συντελέσωσιν πάντως εἰς τὴν ἐνίσχυσιν
τῆς δραστηριότητος τῶν εἰρηνοφίλων, ὅπως ὡς ταχί-
στα λυθῆ τὸ ζήτημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ, διότι μόνος ὁ
πραγματικὸς ἀφοπλισμὸς θὰ καταστή ἡ ἀρίστη τῆς
ἀσφαλείας ἐγγύησις καὶ ἡ μόνη ἀπόδειξις τῆς πρὸς
ἄλληλα εἰλικρινείας τῶν ἔθνῶν

Ἡ κομμουνιστικὴ ἀθεΐα.

Ἀνεγράφη, ὅτι κατ' αὐτὰς συνήλθεν ἐν Μόσχᾳ εἰς
διάσκεψιν ἡ ἐπίσημος «Ἀθεϊστικὴ ρωσικὴ Ἐνωσις»,
κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πρόεδρος τῆς ἀνεκοίνωσεν ὅτι πάν-
τα τὰ μέλη τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἶνε ἀθεΐ-
σταί, καὶ ὅτι μόνον ἐν Ρωσίᾳ ὑπάρχουν σήμερον ὑπὲρ
τὸ ἑκατομμύριον ἐνσυνειδήτων ἐχθρῶν τῆς θρησκείας.
Ἐπὶ πλέον, τὰ δύο ἑκατομμύρια τῶν μελῶν τῆς
Κομμουνιστικῆς Νεολαίας εἶναι ἐπ' ἴσης ἄθεοι, καθ'
ἐκάστην δ' αὐξάνονται.

Τὸ ἐν λόγῳ συνέδριον δὲν εἶνε τὸ πρῶτον. Ἦδη
ἐν τῷ φύλλῳ τοῦ «Ἀθεοῦ» τῆς 23 Μαρτίου 1925
ἐδημοσιεύετο ἡ ἀκόλουθος ἐκκλησις: «Κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν τοῦ Πάσχα, καθ' ὃν χρόνον θὰ κρούωνται οἱ
κώδωνες τῶν παπάδων καὶ ὅλοι οἱ πιστοὶ θὰ παίξουν
τὴν κώμωδιαν καὶ θὰ ζητοῦν τὸν δῆθεν ἀποθανόντα
καὶ ἀναστάντα Χριστόν. ἐν Μόσχᾳ θὰ συζητηθῆ τὸ
πρῶτον συνέδριον τῶν ἀνταποκριτῶν τοῦ «Ἀθεοῦ» ἐξ
ὅλου τοῦ σοβιετικοῦ κόσμου. Δύο κόσμοι θὰ συνα-

τηθῶσι καὶ θὰ μετρήσωσι τὰς δυνάμεις των. Τίς θὰ
ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλῃ πότερος αὐτῶν θὰ νικήσῃ ὀρι-
στικῶς; Τὸ συνέδριον πράγματι συνεκροτήθη ἀπὸ
τῆς 19 μέχρι τῆς 25 Ἀπριλίου τοῦ 1925. Οἱ
ἀντιπρόσωποι εἶχον ἐκλεγῆ κατὰ περιφερείας ἐν
ἀναλογία ἐνὸς πρὸς χεῖλους. Ἐν τῷ προγράμματι
τοῦ συνεδρίου ἀπαντῶσι καὶ τὰ ἀκόλουθα πρὸς συ-
ζήτησιν θέματα:

• Νὰ ὀρισθῶσιν αἱ μέθοδοι τῆς ἀντιθρησκευτικῆς
προπαγάνδας, ἰδίως ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον χώραν».

«Νὰ ὀρισθῆ ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν δεόν νὰ κατέχη ὁ
ἀντιθρησκευτικὸς ἀγὼν ἐν τῷ γενικῷ συστήματι τοῦ
Κομμουνισμοῦ».

• Προπαγάνδα εἰς τὰς λέσχας, τὰ σχολεῖα κλπ.».

«Μέθοδοι ἐργασίας τῶν ἀνταποκριτῶν τοῦ «Ἀ-
θεοῦ» καὶ ἐναρμονίαι αὐτῆς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς
ἐν τοῖς σχολείοις ἀντιθρησκευτικῆς διδασκαλίας».

Ὁ «Ἀθεος».

Ὁ ἀνωτέρω ἀναφερόμενος «Ἀθεος» εἶνε ἀθεϊστι-
κὸν κομμουνιστικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον ἐν Μό-
σχᾳ ἀπὸ τοῦ 1923. Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ περιοδι-
κοῦ εἶνε ἀπεικονισμένον πλῆθος ἀνθρώπων κρατούν-
των ταυρίας μετὰ τῶν ἐξῆς ἐπιγραφῶν:

«Τὸ ἔργον τῶν ἀθέων εἶνε ἔργον τοῦ Λένιν».

«Ἡ θρησκεία εἶνε τὸ ὄπιον διὰ τὸν λαόν».

«Ὁφείλομεν νὰ ἀγωνισθῶμεν κατὰ τῆς θρησκείας».

«Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ εἶνε ἀθεος».

Τὸ περιοδικὸν εἶνε εἰκονογραφημένον. Εἶνε ἀδύνα-
τον νὰ περιγραφῶσιν αἱ δημοσιευόμεναι ἐν αὐτῷ βλά-
σφημοὶ εἰκόνες. Ποῖος εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ ὄργανου
τούτου τῆς ἀθεϊκῆς προπαγάνδας καταφαίνεται μὲν
καὶ ἐν τῷ τίτλῳ του, διαδηλοῦται δ' ἐπαρκῶς καὶ ἐν
προκηρύξει τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδευ-
σεως Λουνατσιάρσκη, δημοσιευθεῖσα ἐν ἐνὶ τῶν πρώ-
των τοῦ «Ἀθεοῦ» φύλλων:

«Ἀφοῦ ἐτελειώσαμεν μετὰ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς,
ἂς ἀσχοληθῶμεν τώρα καὶ μετὰ τοὺς βασιλεῖς τοῦ οὐ-
ρανοῦ. Εὐχόμεαι ἐξ ὅλης καρδίας εἰς τὸν «Ἀθεον»
πλήρη ἐπιτυχίαν ἐν τῷ ἀγῶνί του κατὰ τοῦ ἀηδοῦς
φάσματος τοῦ Θεοῦ, τὸ ὅποιον προὔξενησεν εἰς τὴν
ἀνθρωπότητα καθ' ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν κακὸν τό-
σον διαβολικόν».

Ταῦτα, σὺν ἄλλοις, λέγονται ἐν τῇ ὄντως σατα-
νικῇ ταύτῃ προκηρύξει ἐνὸς Ὑπουργοῦ.

Οἱ Παλαισημερολογίται.

Ἡ ἐφήμερις «Ἐλευθέρου Βῆμα» ἐν τῷ φύλλῳ τῆς
Πέμπτης (30 Σεπτ.) ἐσημείωσε τὰ ἐξῆς: «Δὲν νομί-
ζομεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀνησυχῆσῃ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὰς
ἐνεργείας μερικῶν ἀνοήτων ὀπαδῶν δῆθεν τοῦ πα-
λαιοῦ ἡμερολογίου, ὥστε νὰ προβῆ καὶ εἰς τὴν ἐκδο-
σιν ἀνακοινωθέντος πρὸς ἀνασκευὴν τῶν προλήψεων
των. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ φανατισμοῦ διὰ τὸ πα-
λαιὸν ἡμερολόγιον διενεργεῖται ἀπὸ ἐτῶν ἡδῆ, ἀλλ'
ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀγῶν μικροκομματικὸς καὶ εἶνε
ἐξ ἄλλου γνωστὸν ὅτι ἐκ τῶν παλαισημερολογιτῶν οἱ
περισσότεροι καμμίαν σχέσιν δὲν εἶχον ποτὲ μετὰ τὴν
ἐκκλησίαν καὶ τὴν θρησκείαν, τὰς ὁποίας τώρα μόλις

ἐνεθυμήθησαν διὰ τὰ ἐκμεταλλευθῶν τὸ παρὰ τῷ λαῷ κῦρος αὐτῶν χάριω τῶν ταπεινῶν τῶν σκοπῶν. Εἴμεθα τόσον βέβαιοι περὶ τούτου, ὥστε δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν εἶνε οὔτε κἀν χριστιανοί, ἔστω καὶ κατὰ πρόσχημα. Ὅσοι ἔχουν ὄρεξι νὰ διασκεδάσουν, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἀναλάβουν μίαν ἔρευναν πρὸς ἐξακριβῶσιν τοῦ... θρησκευτικοῦ φρονήματος τῶν παλαιοημερολογιτῶν».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερὸν Σύνοδος συνήλθεν εἰς τελευταίαν συνεδρίαν τὴν παρελθούσαν Λευτέραν (27 το μ.) καὶ ἐπέκρινε τὰ πρακτικὰ αὐτῆς.

—Σκόπιμον ἐθεωρήθη ὅπως ἀναβληθῆ ἡ σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως μὴ συμπέση εἰς παραμονὰς ἐκλογῶν, ἀλλ' εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν θὰ ἐργάζεται καὶ ἡ Βουλὴ.

—Διὰ τὸ ἀρξάμενον ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐν. ἔ., Συνοδικὸν ἔτος (ΟΓ' περιόδου) διὰ Διατάγματος καλοῦνται ὡς μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ζακύνθου Διονύσιος, Φωκίδος Ἀμβρόσιος, Κεφαλληνίας Δαμασκηνός, Λαρίσης Ἀρσένιος, Μεσσηνίας Μελέτιος, Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ.

—Διωρίσθη κατὰ μετὰπεμπιν σύμβουλος τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας, ὁ Ἱεροδιάκονος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης Νικόδημος Γροντός, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος τοιοῦτου Κων. Καρυππακα.

—ὑπεβλήθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἔγγραφον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας, δι' οὗ ζητεῖ ὅπως καθορισθῆ ὁ τρόπος τῆς μεταφορᾶς τῶν Ἀρχόντων Μυστηρίων πρὸς μετὰλήψιν εἰς τοὺς οἴκους τῶν ἀσθενούντων χριστιανῶν. Ἀνετέθη δὲ τῷ ὡς εἴρηται Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡ σύνταξις Ἐγκυκλίου, ἣ τις κοινοποιηθήσεται τοῖς Σεβ. Μητροπολίταις διὰ τὸν ὡς εἴρηται σκοπὸν.

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατόπιν τῆς ὑποβληθείσης πρὸς αὐτὴν αἰτήσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Σκάριος (Φθιώτιδος) περὶ ἀπομακρύνσεως τοῦ καθαιρεθέντος Ἀρσενίου Σακελλάρη τοῦ Ἱερομονάχου, ὁ ὁποῖος ἐξακολοθεῖ λάθρα ἱεροπρακτῶν, σκανδαλίζων οὕτω τὸν χριστιανικὸν κόσμον, δι' ἔγγραφου αὐτῆς πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας Φθιώτιδος ἐζήτησε τὴν ἀμεσον ἐκτόπισιν αὐτοῦ.

—Ὡσαύτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀφορμὴν λαβῆσα ἕκ τινος ἔγγραφου τοῦ Ἀρχηγείου τῆς χωροφυλακῆς, περὶ τῆς τύχης τῶν καταδικαζομένων κληρικῶν καὶ ἀποστελλομένων εἰς Ἅγιον Ὄρος πρὸς τιμωρίαν καὶ μὴ γενομένων ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινοτικῆς ἀποδεκτῶν, λόγῳ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν, ἐγνώρισε τῇ Διευθύνσει τοῦ ὡς ἄνω Ἀρχηγείου, ὅτι οἱ καταδικαζόμενοι εἰς καθάρσεις, δεόν νὰ ἀπογυμνῶνται καὶ τῆς τοῦ κληρικοῦ περιβολῆς ἵνα μὴ τὸν χριστεπώνυμον λαὸν σκανδαλίζωσιν.

—Διωρίσθη προσωρινὸς Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεσοβουνίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φανα-

ρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος, ὁ Ἱερομ. Σωφρόνιος Τριφύρης.

—Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κ Μ. Βιολιάκης δι' ἔγγραφου αὐτοῦ ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐξεδόθη Ἐγκύκλιος δι' ἣς τὸ Συμβούλιον συνιστᾷ εἰς τοὺς διδάσκοντας ἐν τοῖς Σχολείοις τὸ μάθημα τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Λυκασκαλείων καὶ τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν ὡς καὶ τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν καὶ διὰ τὰς Σχολικὰς Βιβλιοθήκας τὴν ἐπὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν βραβευθεῖσαν Κατήχησιν τοῦ αἰδέου Προτοπρεσβυτέρου Κ. Καλλινίκου.

—Τὸ Ἄ. Συμβούλιον τοῦ Γεν. Ἐκκληπ. Ταμείου ἔχον ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 29 Ἰουλίου ἐ. ἔ. Νομ. Διάταγμα περὶ τροποποιήσεως Ν. Ἀ. περὶ θεμιτοῦ μισθώματος λειβαδίων δι' Ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τοὺς σεβ. Ἱεράρχας παρεκάλεσεν, ἵνα γνωρίσωσι πρὸς τὰ Ἠγουμενοσυμβούλια τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν Ἱερῶν Μονῶν τὰ ἐξῆς ὡς πρὸς τὰς ὑφισταμένας καὶ συνομολογηθησόμενας συμβάσεις μισθώσεως μόνων στηριακῶν λειβαδίων. 1) Διὰ τοῦ άρθρου 52 τοῦ ρηθέντος Ν. Διατάγματος ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων αὐτοῦ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Γεν. Ἐκκλ. Ταμεῖον λειβάδια ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ νομοῦ τούτου προσώπου διοικουμένα, τὸ δὲ ἐν δημοπρασίᾳ πραγματοποιηθὲν μίσθωμα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς θεμιτό, ὅσον ἀφορᾷ τὰς μισθώσεις τὰς συνομολογηθείσας κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἄρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου τῶν βοσκῶν καὶ ἐντεῦθεν χρόνον. Δέον ἐπομένως διὰ τὰς τοιαύτας μισθώσεις ὅπως ἀξιῶσται τὰ Ἡγλία τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν Δημοπρασίᾳ ἐπιτευχθέντος μισθώματος, ἀσχέτως ἐὰν ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις ἐπὶ τοιαύτης φύσεως μισθώσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 10ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Ν. Δ. περὶ καθορισμοῦ θεμιτοῦ μισθώματος ἐπὶ τῶν λειβαδίων μέχρι τῆς ὁποίας ἀνατρέχει ἡ ἰσχύς τοῦ ὡς ἄνω τελευταίου Νομ. Διατάγματος, μὴ ἰσχύουσα πλέον. 2) Διὰ τοῦ άρθρου 6 τοῦ ἰδίου ἀπὸ 29 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Ν. Δ. ὀρίζεται ὅτι τὸ μίσθωμα τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Αὐγούστου 1913 «περὶ ἐνοικιοστασίου βοσκῶν» συναφθειῶν πολυετῶν μισθώσεων δύναται νὰ ἀυξηθῆ μέχρι τοῦ ὁρίου τοῦ Ν. Δ. τῆς 10ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ., «περὶ καθορισμοῦ θεμιτοῦ μισθώματος ἐπὶ τῶν λειβαδίων», ἤτοι εἰς τὸ δεκαπλάσιον τοῦ μισθώματος τοῦ κτηνοτροφικοῦ ἔτους ἀπὸ 26ης Ὀκτωβρίου 1923 (π. ἡ.) ἕως 26ης Ὀκτωβρίου 1924 (π. ἡ.) κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διαγραφομένην διαδικασίαν. Συνεπῶς δεόν ὅπως τὰ Ἡγλία ἐπιδιώξωσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὡς ἄνω άρθρου, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτευχθὲν ἐν Δημοπρασίᾳ μίσθωμα διὰ τῆς συναφθείσης κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἰσχύος τοῦ ἐνοικιοστασίου τῶν βοσκῶν συμβάσεως μισθώσεων εἶνε κατώτερον δεκαεπταπλασίου τοῦ κτηνοτροφικοῦ ἔτους 1913-1914. Εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ὑπάρχοντος περιορισμοῦ τινος ἐκ τοῦ ρηθέντος τελευταίου Νομ. Διατάγματος τῆς 29ης Ἰουλίου ἐ. ἔτους διὰ τὰς μισθώσεις Μοναστηριακῶν λειβαδίων, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι δημοπρασίαι μισθώσεως εὐθὺς ἅμα τῇ λήξει τῶν ὑφισταμένων τοιοῦτων κατὰ τὰς

άνωτέρω κατηγορίας, εἰς ἃς δημοπρασίας δέον νὰ γίνωνται δεκτοὶ καὶ μὴ κτηνοτρόφοι.

—Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην (28 τρ. μ.) ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβίβει εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον παρεκάλεσε τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ὅπως διαβιβάσῃ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ συνέλθωσιν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς χώρας τὴν θεομὴν σύστασιν τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἀντὶ πάσης θυσίας συμφωνήσῃσι καὶ ἐξαγάγῃσι τὴν χώραν ἐκ τῆς φθοροποιῦ καὶ ἀλεθροποιῦ πολιτικῆς ἀνωμαλίας.

—Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως (φυλ 326 τῆς 21 Σεπτεμβρίου) Νομ. Διάταγμα ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ἐν. ἔ., καθ' ὃ ἰδρύεται ἐν τῷ ὑπουργείῳ Θεοσκευμάτων καὶ Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Διευθύνσεις θεοσκευμάτων περιλαμβάνουσα α) τμῆμα Ἐκκλησιαστικῶν καὶ β) τμῆμα ἑτεροδόξων θεοσκευμάτων. Κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο παρὰ τῇ Διευθύνσει θεοσκευμάτων καθίσταται καὶ εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος.

—Διὰ Διατάγματος τοῦ Ἐπιπρογείου τῆς παιδείας συσταται ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης Γενναδίου, Ἰωαννίνων Σπυρίδωνος, Κρήτης Τίτου, Μηθύμνης Διονυσίου, Μαρονείας Ἀνθίμου, Τραπεζοῦντος Χρυσάνθου, Μυτιλήνης Ἰακώβου καὶ τοῦ κ. Κων. Ράλλη καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ὡς ἐπιτρόπου τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς μελέτην καὶ καθορισμὸν τοῦ προσφωροτέρου κανονικοῦ Διοικητικοῦ συστήματος τῶν Μητροπόλεων τῶν Ν. Χωρῶν.

— Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τοῦ παρελθόντος Σαββάτου μεταβάς σιδηροδρομικῶς διὰ Θηβῶν εἰς τὴν κωμόπολιν Κριεκούκιον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέμεινε μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς ἐν μέσῳ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ, διδάξας αὐτὸ καὶ μεριμνήσας περὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν.

—Ὁ κ. Ἀνδρέας Πανοργῆς διὰ Διατάγματος ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου.

—Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐδημοσιεύθη ἐν ταῖς ἐφημερίδι Ἀθηνῶν τὸ ἑξῆς ἀνακοινωθέν: «Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐλήφθησαν κατ' αὐτὰς τηλεγραφήματά τινα τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου, παρὰ παλαιοημερολογιτῶν, ἐξωθουμένων εἰς σχίσμα ὑπὸ τινων ἐν Ἀθήναις, ὁμοφρόνων, οἱ ὅποιοι προφανῶς ἀπέστειλαν καὶ τὸν τύπον τοῦ τηλεγραφήματος. Λυπεῖται δὲ ἡ Ἱερά Σύνοδος διότι οἱ πρωτοεργοὶ τοῦ σχίσματος, ὅσοι παρασχευάζουσιν εἴτε ἐκ πλάνης εἴτε ἐν ἐπιγνώσει διασπείρουσιν εἰς ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους τὴν ψευδεστάτην καὶ συκοφαντικὴν γνώμην, ὅτι δῆθεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ τῆς διορθώσεως τοῦ Ἡμερολογίου περιέπεσεν εἰς τὸν Παπισμὸν, καὶ ὅτι κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἐστιγματίσθη τὸ Ἡμερολόγιον τὸ ὁποῖον, δῆθεν, παρεδέχθη σήμερον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Ἀσέτως πρὸς τὸ γεγονός, καθ' ὃ μέχρι τοῦ Πάπα Γρηγορίου ιγ'. αἱ Ἐκκλησίαι εἶχον τὸ αὐτὸ Ἡμερολόγιον, χωρὶς βεβαίως νὰ κινδυνεύσῃ ἡ Ὁρθοδοξία ἐκ τούτου, ὡς φαντάζονται οἱ Παλαιοημερολογίται, ἡ Ἱερά Σύνοδος βεβαίως καὶ ἀδύτως, κατὰ τὸν ἐπισμύτερον τρόπον, ὅτι δὲν παρεδέχθη τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον, τοῦ ὁποίου βῆσις εἶναι ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ Πάπα Γρηγορίου ἀδιαιρέτος μεταρρυθμίσις τοῦ Πασχαλίου. Ταύτην ὡς ὀντικειμένην εἰς τὰς περὶ τοῦ Πάσχα ἀποφάσεις τῆς Ἀ. Οἰκουμενικῆς Συνό-

δου κατεδίχασεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα, ἐπὶ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Βου. Οὐδέποτε εἴτε Οἰκουμενικῆ εἴτε τοπικῆ Συνόδου ἐθέσπισεν Ἡμερολόγιον ἢ ἀπηγόρευσε τὴν διορθωσιν τοῦ ἐκείνου ἐν χορείᾳ τῆς Ἐκκλησίας Ἡμερολογίου. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, συμφωνήσασα πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, χάριν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, προσέβη εἰς ἀπλουστάτην διορθωσιν τοῦ ἰδιοῦ τῆς Ἰουλιανῶν Ἡμερολογίου, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ καὶ σήμερον, χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὰς ἐορτὰς καὶ χωρὶς νὰ θέσῃ τὰ δόγματα ἢ τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Εἶναι δὲ ὑποχρεωμένη ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ δηλώσῃ ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς διητάς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων (19 Δ. Οἰκουμ. 5 Ἀντιοχ. καὶ 6 τῆς ἐν Γάγγρῳ Συνόδου καὶ ἄλλ.) τοῖς μὴ πειθουμένοις εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς λαϊκοῖς θὰ θεωρησῇ ἀποκεκομμένους ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑποκειμένους εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζόμενα ἐπιτίμια, νὰ καθαιρέσῃ δὲ τοὺς διὰ τῆς προφάσεως τοῦ Ἡμερολογίου ἐκμεταλλευομένους τὴν ὑστέριαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κληρικοῦς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Κατὸς συνεννοήσεως τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Τουρκικῆς, ἡ τελευταία παρεχώρησε τὴν ἄδειαν εἰς γερμανοὺς ἀρχαιολόγους ἐξακολουθήσεως τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν εἰς Ἐφεσον, ὅπου ὡς γνωστὸν ἐπὶ ἑλληνικῆς κατοχῆς ὁ κ. Σωτηρίου ἀνέσκαψε τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀποστολὴ γερμανῶν ἐπιστημόνων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Κ. Α. ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου κ. Deissman ἀνεχώρησεν ἤδη διὰ Μ. Ἀσίαν. Ὁ κ. Deissman ἐπιτρέφων ἐκείθεν κατὰ Δεκέμβριον θὰ διέλθῃ ἐξ Ἀθηνῶν, παρακληθῆν δὲ ὑπὸ τοῦ πρωσομήτορος κ. Ἀλιβιζάτου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τοὺς φιλητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖον Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Ἐυαγγελὶ ἰδὼς ἐδημοσίευσεν τὴν ἑξῆς δήλωσιν ἐν ταῖς Ρουμανικαῖς ἐφημερίδι: «Τηλεγράφημα, ἰς οἷς ὁδὸν ἔχον τὴν προέλευσίν του, καὶ δημοσιευθέν, οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἐν τῷ τύπῳ τῆς πρωτεύουσας ἀπέφερον ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλην. Δημοκρατίας κ. Πύγκαλος διὰ διατάγματος κατήγγειλε τὴν μοναχικὴν δημοκρατίαν τοῦ Ἁγ. Ὄρους Ἄθω. Ἡ εἴλησις αὕτη, ὡς ἦτο φυσικόν, ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ γρασοῦν ἀρκετὰ ἄρθρα καὶ σχόλια ἐν τῷ τύπῳ τῆς πρωτεύουσας σχετικὰ πρὸς τὸ καθεστὼς τῆς Δημοκρατίας αὐτῆς. Ἐπειδὴ μῆτε ἐν τῷ ἀθηναϊκῷ τύπῳ μῆτε ἀλλαχοῦ ἐδημοσιεύθη τι ἐπιβεβαιούν τὴν ὡς ἄνω εἰρηρῶν καὶ ἐπειδὴ οἱ στοιχοὶ ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῇ ἔμειναν ὑπὸ τῆν ἐντύπωσιν τῶν δημοσιευθέντων ἐν ταῖς ἐφημερίδι, ἐθώρησα καλὸν νὰ ἀποαδῶ πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομον καὶ παρακαλέσω ὅπως μοι διαβιβάσῃσιν ἔγκυροι πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης εὐηρεστήθη ν' ἀπαντήσῃ ὅτι οὐ μόνον ἡ εἰδήσις περὶ καυρηγῆσεως τῆς μοναχικῆς δημοκρατίας Ἁγίου Ὄρους εἶνε ἐντελῶς ἀβάσιμος, ἀλλ' ὅπως τούναντιον ἐγένετο ἐργασία πρὸς κατοχύρωσιν τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, ἥτις θὰ παραμείνῃ ἐντελῶς ἀμετάβλητος, διότι, ἄλλως τε, καὶ δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

Ο εἰς Ρίγαν ἀφικόμενος ἐπίσκοπος Πετσέρσκης Ἰωάννης ἐπὶ προσκλήσει τοῦ προκαθημένου τῆς ἐν Λατβία Ἐκκλησίας ὅπως μετάσχη τῶν πανδήμων ἐκκλησιαστικῶν πανηγύρεων, αἵτινες θὰ τελεσθῶσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ Πετσέρσκης, ἀνεκοίνωσε τὰ ἀκόλουθα περὶ τῆς γυν θέσεως καὶ καταστάσεως τῆς ἐν Ἐσθονίᾳ ὀρθοδόξου τῆς Ἐκκλησίας:

« Ἡ θέσις τῆς ἐν Ἐσθονίᾳ ὀρθοδ. Ἐκκλησίας δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς εὐχάριστος. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν δὲν ὑφίσταται οὔτε διωγμούς, οὔτε καταπιέσεις. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀφ' ἡμῶν ἐκκλησίας ὑπὲρ ἄλλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων, οὐδὲ ἐπιβουλεύεται καθ' οἴονδήποτε τρόπον τὰς ἐνορίας μας. Μόνον κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως ἀφρηρέθησαν τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα. Ἐπίσης οὐδεμία προστριβὴ σημεῖοῦται μεταξὺ τῶν δύο στοιχείων, αἵτινα ἀποτελοῦν τὴν ἐν Ἐσθονίᾳ ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν: ἦτοι τῶν Ἐσθονῶν καὶ τῶν Ρώσων, καίτοι οἱ πρῶτοι ἀνέρχονται εἰς χιλιάδας καὶ πλεόν. Εἷς τινὰς τῶν καῶν ἡ λειτουργία τελεῖται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ—σλαωνικῇ γλώσῃ, εἰς τὰς ἄλλας δὲ ἐσθονιστί. Ἐν ταῖς μεικταῖς ἐνορίαις, ὅπου ἡ λειτουργία γίνεται ἐναλλᾶξ εἰς ἀμφοτέρας τὰς γλώσσας, ἐπίσης δὲν ἐμφιλοχωροῦσι παρεξηγήσεις... Τὸ μόνον ὅπως δῆποτε ἐνοχλοῦν ἡμᾶς εἶνε τὰ κατὰ καιροὺς δημοσιεύμενα ἐν τῷ τύπῳ τῆς ἀριστερᾶς ἐμπαικτικᾶ ἄρθρα κατὰ τῶν ἡμετέρων λιτανιῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν πανηγύρεων πρὸς τὸν ἐμφανῆ σκοπὸν νὰ ὑποβιβασθῇ ἡ σημασία τῆς ὀρθοδοξίας. Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶνε, ὅτι τὸ ἐναντίον ἐπιτυγχάνεται. Πᾶν τοιοῦτο δημοσίευμα ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πανηγυρικωτέραν καὶ πολυανθρωποτέραν ἐμφάνει τῶν ἱερῶν πανηγύρεων. »

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γ. Α. Σωτηρίου, Καθηγητοῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Τὸ Ὁράριον τοῦ διακόνου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν καταγωγὴν τῶν ἱερῶν ἀμφίων τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου. Ἀθῆναι 1926. Μετ' εἰκόνων.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῷ τῶς δόμῳ Πάρονος Ἱερᾶς Μονῆς Μαλεβῆς προκηρύττει ὅτι ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν πενταετοῦς ἐνοικίαςεως τὸ κτήριον κτῆμα τῆς εἰρημένης Μονῆς. 1) ἐν ποιμιστάσιον εἰς θέσιν Γουπύνα μετὰ 800 ἐλαιόδένδρων Ἡ δημοπρασία γενήσεται τὴν 24 Ὀκτωβρίου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 ἐσπῆρον τοῦ συμβολαιογράφου Θυρέας καὶ Βρασιῶν καὶ λ. π. ἀντιπροσώπων. Οἱ βουλομένοι νὰ συναγῶσιν ἰσθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων συγγραφῆς ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς ἢ ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Συμβολαιογράφου Θυρέας καὶ Βρασιῶν. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Μαλεβῆς

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Παναρσσίδῃ Ἱερᾷ Μονῇ Προφήτου Ἡλίου προκηρύττει ὅτι ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν ἐκποιήσεως ἅπας ὁ ἐφετινὸς ἡσχημένος ἐλαικοκάρπος τῆς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ταῦτάριον καὶ ταῦτόχρονον ὑπ' ἀριθ' 215 ἐ.ε. διακηρύξιν ἡμῶν Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου ἐ.ε. ἐν Ἀμφίτση καὶ Χρισσῷ ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων Συμβολαιογράφων παρόντος καὶ ἐνδὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσου βουλίου, ὥρα 10—12 τῆς μεσημέρας. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Προφήτου Ἡλίου τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Φεναῖ Ἱερᾶς Μονῆς «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος» διακηρύττει ὅτι ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν ἐκποιήσεως ὁ ἐλαϊκόκαρπος ἐφετινῆς ἐσοδείας τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς Μονῆς τῶν κειμένων ἐν Διακοπῇ καὶ Νέα Ἐπιδαύρου γεννησομένης τῆς δημοπρασίας τὴν 10ην 8βρίου ἐ.ε. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 τῆς μεσημέρας ἐν μὲν τῷ Διακοπῆ ἐνώπιον τοῦ ἐκεῖ συμβολαιογράφου ἐν δὲ τῇ Νέα Ἐπιδαύρῳ τοῦ ἐκεῖ συμβολαιογράφου ἢ τῶν νομιμῶν ἀπαληρωτῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπω, καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς κατὰ τοὺς ὄρους τῆς ἀρχικῆς διακηρύξεως ἡμῶν ἢς ἀντίγραφα εἰσὶν καταθεθειμένα εἰς τε τὰ γραφεῖα τῶν ἀνωτέρω Κοινοτήτων καὶ τῆς Μονῆς, καὶ ὡς πρῶτην προσφορὰν ὀρίζομεν διὰ μὲν τὰ ἐλαιόδένδρα Διακοπῆ ὀκάδες ἔλαιον (100) διὰ δὲ τῆς Νέας Ἐπιδαύρου ὀκάδες (150). Μονῆ Φεναῖ τῇ 7βρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δαδίου προκηρύττει ὅτι, ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν μονοετοῦς ἐνοικίαςεως οἱ ὁδοὶ τῆς Μονῆς Νερούτσου μύλος καὶ Καλογερικὸς μύλος, εἰς τριετὴ ἐνοικίαν οἱ ἐν Σκουτιῶν καὶ ἄγροί τῆς Μονῆς, ἐνεργησομένης τῆς Δημοπρασίας ἐν Δαδίῳ ὑπὸ τοῦ Συμβολαιογράφου Δρυμᾶ Δημητρίου Ξηρομερίτου τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐ.ε. συμφώνως τῆς συγγραφῆς ὄρων ὑποχρεώσεως εὑρισκομένη ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Δαδίου τῇ 13 Σεβρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῇ Μητροπόλει Ἀργολίδος Ἱερᾶς Μονῆς Γαλαντοῦ προκηρύττει ὅτι ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν ἡ ἐνοικίασις τοῦ ἐφετινοῦ ἐλαϊκόκάρπου καὶ τῆς ἐν Μέσσει Ἀνέμημα χορονομῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταλαντίου συμφώνως τῇ Διακηρύξει τῶν ὄρων τῆς καταθεθειμένη ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς Ταλαντίου καὶ τῆς Κοινότητος Ἀραχάων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τῇ 10ῃ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1926 ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 10—12 π. μ. ἐνώπιον ἀντιπροσώπου ἡμῶν καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Ναυπλίου κ. Ἰωάν. Ν. Τσαλοκοπούλου. Πρῶτη προσφορὰ ὀρίζεται: ἔλαιον δικαστικὴ ὀκάδ. (200). Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Γαλαντίου τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Κεντρικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλίου διακηρύττει ὅτι ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασσίαν ἡ ἐνοικίασις διὰ τρεῖς χειμερινὰς περιόδους βασικῆς ἀρμομένης ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους τῶν ἐξῆς λειβαδίων 1) Τῶν λειβαδίων τῆς Κεντρικῆς Ἱ. Μονῆς Προφήτου Ἡλίου 2) Τῶν Λειβαδίων τῆς Ἱ. Μονῆς Ἱ. Μονῆς Προδρόμου Μετοχίου αὐτῆς 3) Τοῦ Λειβαδίου τῆς Ἱ. Μονῆς Καστροῦ Μετοχίου αὐτῆς, 4) τοῦ λειβαδίου τῆς Ἱ. Μονῆς Ροδιάς ἐν τῇ Περιφερείᾳ Ζαββάκας ὑπὸ τὸ ὄνομα Κιβ. ἄς Ζαββάκας. 5) Τοῦ λειβαδίου τῆς Ἱ. Μονῆς Κεραθόβα Μετοχίου αὐτῆς καὶ 6) τοῦ ὑπολοίπου ἐλαιῶνος τῆς Ἱ. Μονῆς Βλαχρονῶν ὡς καὶ τοῦ ἐλαϊκοκάρπου αὐτῆς ἐνοικιαζομένων ἐπὶ μίαν πενταετίαν καὶ οἱ αἱ λεπτομέρειαι τῶν ὄρων τῆς ἐνοικίαςεως ἀναγράφονται εἰς τὸ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν πρωτότυπον, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεβέζης καὶ προκείμενον παντὶ τῷ βουλομένῳ. Ἡ Δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεβέζης τὴν 17 Ὀκτωβρίου ἡμέραν Κυριακὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πρεβέζης κ. Παν. Κατηφόρου. Ἐν Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 25 Αὐγούστου 1926.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Κεντρικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χαλόγγου διακηρύττει ὅτι, ἐτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν Δημοπρασσίαν ἡ ἐνοικίασις διὰ μίαν συνεχῆ πενταετίαν 1) ἀπάντων τῶν Μύλων τῆς Κεντρικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χαλόγγου ἦτοι δύο μύλων ἐν τῷ Τοποθεσίᾳ Τσαραγῶα ὑπὸ τὰ ὀνόματα «μύλος Πάτανος» καὶ «μύλος Μυοκοιῆς» ἐτέρου μύλου ὑπὸ τὸ ὄνομα «μύλος Ἀνανίου» καὶ Μανδάνιον τῆς Μονῆς Ἀθάτου 2) ἀπάντων τῶν μύλων μετὰ τῶν Μανδάνιων καὶ Νεροτριβείων τῶν τοῦ Μετοχίου αὐτῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λεατσᾶς κειμένων παρὰ τὴν θέσιν Τσαραγῶα 3) Τοῦ Κήπου τοῦ Μετοχίου αὐτῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πελαγίας κειμένου ἐν τῇ Περιφερείᾳ Καστροποταμίας καὶ οἱ αἱ λεπτομέρειαι τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων, καὶ τῶν ὄρων τῆς ἐνοικίαςεως ἀναγράφονται: εἰς τὰ ἀπὸ 25 Σεβρινοῦ μηνὸς Αὐγούστου πρωτότυπα τοῦ προγράμματος τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεβέζης καὶ προκείμενα παντὶ βουλομένῳ. Ἡ Δημοπρασία δὲ ἐνεργηθήσεται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεβέζης ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Παν. Κατηφόρου τὴν 4ην Νοεμβρίου ἡμέραν Κυριακὴν περὶ ὥραν 10—12 Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 25 Αὐγούστου 1926.

Τύποις «Φοῖνικος» Σταδίου 38, Ἀθῆναι